

**Şehir ve Bölge Planlama Bölümü Öğrencileri
Bitirme Projesi Yarışması
2024**

**RUMUZ
10923**

Açıklama Raporu

**TÜRKİYE PLANLAMA OKULLARI BİRLİĞİ
Şehir ve Bölge Planlama Bölümü Öğrencileri
Bitirme Projesi Yarışması 2024**

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
ÖZET.....	3
1. GİRİŞ	4
2. AMAÇ, KAPSAM VE HEDEFLER	5
2.1. Amaç.....	5
2.2. Kapsam	5
2.3. Hedefler	5
3. ÇALIŞMANIN YÖNTEMİ.....	5
4. PLANLAMA YAKLAŞIMI.....	6
5. PLANLAMA KARARLARI.....	7
6. DEĞERLENDİRME	9
KAYNAKÇA	10

ÖZET

Su, hem doğal süreçlerin hem de tüm canlıların yaşamlarının merkezinde yer alan temel bir unsurdur. Canlılardan bahsettiğimizde, yalnızca insanlar, bitkiler ve hayvanlar gibi biyolojik varlıkları değil, aynı zamanda bu varlıklara ev sahipliği yapan canlı organizmalar gibi işlev gören şehirleri de dahil etmek önemlidir. Daha önce de belirtildiği gibi, su, tüm canlılar için yaşamın temeli olduğu gibi şehirlerin de hayati bir bileşenidir. Bazı şehirler su kaynakları açısından zenginken, bazıları değildir. Bol miktarda su kaynağına sahip olmak şehirler için faydalı olsa da bu kaynaklar sürdürülebilir bir şekilde yönetilmezse tükenebilir. Suyu sürdürülebilir bir şekilde kullanmanın çok sayıda yolu vardır. Bizim bağlamımızda, en etkili yöntem bir şehrin özel ihtiyaçlarına göre uyarlanmış su odaklı kentsel gelişim önerileri geliştirmektir.

Su odaklı kentsel kalkınmadan neyi kastettiğimizi açıklamak önemlidir. Bizim için bu kavram, su kaynaklarının sürdürülebilir ve verimli kullanımını, suyun kentsel dokuya entegrasyonunu ve kentsel yaşamın su etrafında merkezileşmesini önceliklendiren bir yaklaşımı içerir. Bu bakış açısıyla, çalışmamızın odak noktası olan Mersin kentinde belirli sorunları belirledik. Mersin'de, akarsu ve kıyı şeritlerinin kentsel dokuya entegrasyonu yetersizdir. Şu anda, şehirle organik bir bağlantı kurmak yerine, akarsular genellikle şehrin farklı kısımlarını bölen ve izole eden bariyerler görevi görmektedir. Bu durum, akarsuyun kentsel yaşamı geliştiren varlıklar yerine şehir sakinleri için birer engel teşkil etmesine neden olmaktadır. Bu sorunları ele almak için, Mersin'deki akarsu ve kesişimleri etrafında merkezlenen ve bunları mavi-yeşil altyapının ayrılmaz ve faydalı bileşenlerine dönüştürmeyi amaçlayan bir plan önerdik.

Ana hedeflerimiz şunlardır:

1. Su kaynaklarını sürdürülebilir ve verimli bir şekilde kullanmak.
2. Suyu kentsel dokuya entegre etmek.
3. Su etrafında merkezlenen bir kentsel yaşam yaratmak.

Bu hedeflere ulaşmak için, akarsu ve kıyı şeridinin birleştiği noktada yeni, daha çekici kentsel alanlar geliştirmeyi ve şehri bu temel alanlar etrafında yeniden yapılandırmayı öneriyoruz. Dünya çapındaki örneklerden ilham alarak, müdahale önerilerimizle dereler boyunca kentsel dokuyu bütünleştirmeyi amaçladık. Bu yaklaşım, akarsuların kentsel çevreye entegrasyonunu geliştirmeyi ve onları şehir hayatının merkezi bir parçası haline getirmeyi amaçlıyor. Bunu yaparak, sadece Mersin'i su kaynaklarıyla daha yakından ilişkilendirmeyi değil, aynı zamanda şehre yeni bir kimlik kazandırmayı da amaçlıyoruz. Ayrıca, yaklaşımımız tüm sakinler için daha eşitlikçi bir şehir yaratmak için tasarlanmıştır.

Bunu başarmak için Mersin'deki her akarsu ve kıyı şeridinin kapsamlı bir analizini gerçekleştirdik. Bulgularımıza dayanarak, belirli sorun alanlarını belirledik ve dünyanın dört bir yanından başarılı örneklerden esinlenerek müdahaleler geliştirdik. Mersin'de şehir ve suyun bir arada var olmasının makro ölçekte nasıl daha sürdürülebilir bir şekilde entegre edilebileceğini araştırdık ve sürdürülebilir kentsel ilişkilere vurgu yaptık. Birincil hedefimiz, Mersin'deki su sorunlarını ele alarak Mersin'i su odaklı bir şehre dönüştürmekti. Önerdiğimiz müdahaleler, kentsel planlamadaki bir "İsviçre Çakısına" benzer şekilde çok yönlü ve uyarlanabilir; gerekli koşullar sağlandığı her yerde uygulanmak üzere tasarlanmıştır.

1. GİRİŞ

Su Kentsel Planlaması, su kaynaklarının sürdürülebilir ve etkin kullanımını içeren, bu kaynakları kentsel dokuya entegre ederek su odaklı bir yaşam tarzı oluşturmayı hedefleyen kapsamlı bir yaklaşımdır. Su kaynakları, şehirlerin hem ekolojik hem de sosyal yapılarının ayrılmaz bir parçasıdır ve doğru şekilde planlandığında, kentsel yaşamı daha yaşanabilir hale getirebilirler. Bu planlama anlayışı, suyun yalnızca bir doğal kaynak olarak görülmesi yerine, şehir hayatına aktif olarak dahil edilmesi gerektiğini savunur. Su yolları, göletler, dereler ve deniz kıyıları gibi suya dayalı alanlar, şehirlerde rekreasyonel, estetik ve çevresel işlevleri ile kent hayatını dönüştürebilir.

Mersin gibi su kaynakları açısından zengin bir şehirde, bu kaynakların kentsel yapıya entegrasyonu ne yazık ki yetersiz kalmaktadır. Mersin'de dereler, özellikle kıyı şeridi boyunca şehrin farklı bölümlerini birbirinden ayıran ve izole eden bir yapıya sahiptir. Bu durum, su kaynaklarının şehrin genel gelişimi ve sosyal hayatına olumlu bir katkı sağlaması yerine, bir engel oluşturmasına yol açmaktadır. Özellikle Deliçay, Müftü, Tece ve Mezitli gibi dereler, şehirle organik bir ilişki kurmak yerine, ayrışan ve şehir yaşamına dahil olamayan unsurlar olarak kalmaktadır.

Projemizin ana hedeflerinden biri, bu sorunu ele almak ve Mersin'in su kaynaklarını kentsel yaşamla daha yakından ilişkilendirmektir. Şu anda dereler, şehri ikiye bölen unsurlar olarak işlev görmektedir; bu durum, derelerin kenarında yaşayan şehir sakinlerinin suyla bağlantı kurmasını zorlaştırmaktadır. Ayrıca, su kenarları kentsel yaşamda daha fazla rekreasyon alanı, yeşil alan ve sosyal etkileşim noktaları olma potansiyeline sahipken, bu potansiyel Mersin'de tam anlamıyla değerlendirilememektedir.

Bu proje ile, Mersin'in su kaynaklarını daha verimli kullanarak şehirle entegre etmeyi ve su odaklı bir kent kimliği oluşturmayı amaçladık. Özellikle derelerim denizle buluştuğu alanlar, rekreasyonel ve sosyal kullanım açısından büyük fırsatlar sunmaktadır. Bu alanların doğru planlanması ve geliştirilmesi ile hem şehir sakinlerinin suyla olan ilişkisi güçlenecek hem de Mersin'in kentsel kimliği su ile bütünleşmiş bir yapıya kavuşacaktır.

Projemizde, şehir içindeki derelerin çevresel ve sosyal işlevlerinin yeniden değerlendirilmesi, dere kıyılarının açık alanlara dönüştürülmesi ve suyla iç içe bir yaşam biçiminin teşvik edilmesi önerilmektedir. Bu bağlamda, Mersin'in mevcut kentsel yapısını analiz ederek, su kaynaklarının şehre entegrasyonunu artıracak stratejik planlar geliştirdik. Projemizde, derelerin kentsel alandaki mevcut rolünü yeniden tanımlayarak, bu alanların sosyal, ekolojik ve ekonomik anlamda daha işlevsel hale getirilmesi hedeflenmiştir. Bu süreçte, dünya çapında başarılı su kentsel planlaması örneklerinden ilham alarak, Mersin'in suyla daha fazla iç içe bir şehir olması için gerekli müdahaleler geliştirilmiştir.

Mersin'de su kaynaklarının şehir yaşamına dahil edilmesi, yalnızca kentsel gelişimi desteklemekle kalmayıp aynı zamanda şehrin kimliğini güçlendirecek ve daha sürdürülebilir bir yaşam sunacaktır. Bu proje, suyun bir engel olmaktan çıkarılarak, şehri besleyen, canlı tutan ve toplumsal yaşamı zenginleştiren bir unsur haline gelmesini amaçlamaktadır.

2. AMAÇ, KAPSAM VE HEDEFLER

2.1. Amaç

Çalışmanın amacı, 2050 yılına kadar Mersin makroform sınırı ve çevresinde; su kaynaklarını sürdürülebilir ve verimli bir şekilde kullanan, su kaynaklarını kentsel dokusuna entegre etmiş ve su etrafında merkezlenen bir kentsel yaşam yaratmaktır.

2.2. Kapsam

Çalışma alanı olarak Mersin makroform sınırı ve çevresi 1/50.000 ölçek ile ele alınmıştır. Yapılan analizler doğrultusunda projenin yoğunlaşacağı alanlar tayin edilmiştir.

2.3. Hedefler

Çalışmanın ana hedefleri Mersin makroform sınırı ve çevresinde su kaynaklarını sürdürülebilir ve verimli bir şekilde kullanmak, suyu kentsel dokuya entegre etmek ve su etrafında merkezlenen bir kentsel yaşam yaratmaktır.

3. LİTERATÜR ARAŞTIRMASI

Bu çalışma birbirinden ayıramayacak birden fazla literatür taramasının bir ürünüdür. İlk olarak makaleler ikinci olarak da dünya örneklerine bakılarak Mersin kenti için tespitler ve analizler yapılmıştır. Yapılan araştırmalar sonucunda Mersin'in özellikle yeraltı ve yerüstü su kaynakları bakımından oldukça zengin fakat bu zenginlikleri kullanamadığı kente entegre edemediği fark edilmiş olup amaç ve kapsam bu konseptler çevresinde değerlendirilip şekillendirilmiştir. Bu çalışmada, sürdürülebilir su yönetimi ve su odaklı kentsel planlama alanında dünya genelinde başarıya ulaşmış projelerden ve yaklaşımlardan ilham alınmıştır. Su kaynaklarının kentsel yapıya entegrasyonu konusunda farklı şehirlerde uygulanan stratejiler, Mersin'in kendine özgü coğrafi ve sosyal koşullarına uyarlanarak ele alınmıştır. Dünya çapında öne çıkan projeler, suyu sadece bir doğal kaynak olarak ele almakla kalmamış, aynı zamanda şehir yaşamını dönüştüren, halkın yaşam kalitesini artıran, çevresel sürdürülebilirliği teşvik eden birer kentsel unsur haline getirmiştir.

Su kaynaklarının sürdürülebilir yönetimi, küresel ölçekte iklim değişikliği, şehirleşme ve kaynakların aşırı kullanımı gibi sorunlarla başa çıkmak için kritik bir rol oynamaktadır. Bu bağlamda, su kaynaklarını şehir yaşamına entegre etme stratejileri, dünyanın farklı bölgelerinde uygulanmış ve başarılı sonuçlar vermiştir. Örneğin, The Allorten Project: Agroforestry, University Of Washington- Cam River, Colserol Urban Forest ve Willamette River gibi alanlarında uygulanmış ve başarılı olmuş projelerden esinlenilmiştir. Bu projelerde su, sadece bir çevresel unsur olarak değil, şehirlerin su kaynakları ile yeniden yapılandırılmasında temel bir planlama unsuru olarak kullanılmıştır.

Bu tür projelerden alınan dersler ve uygulanan stratejiler, Mersin'e adapte edilerek kentin suyla olan ilişkisini yeniden tanımlama amacı taşımaktadır. Özellikle, derelerin ve kıyı şeridinin kentsel yaşama entegrasyonu konusunda dünya genelinde başarılı projelerde kullanılan yaklaşım ve teknikler, Mersin'in su kaynakları açısından sunduğu fırsatları değerlendirmek için temel bir ilham kaynağı olmuştur. Mersin gibi su açısından zengin bir kentin, bu doğal kaynakları hem sürdürülebilir bir şekilde kullanarak hem de kentsel yaşamın içine dahil ederek çevresel, sosyal ve ekonomik faydalar elde etmesi mümkündür.

Bu projede, su kaynaklarının şehir yaşamına entegre edilmesi sürecinde öne çıkan üç ana strateji belirlenmiştir: suyu bir planlama unsuru olarak ele almak, suyun kentsel yaşamla bütünleşmesini sağlamak. Bu stratejiler doğrultusunda, dünya genelinde başarıya ulaşmış projelerde kullanılan "yeşil koridorlar," "kent ormanları" ve "ekolojik tampon bölgeler" gibi kavramlar, Mersin'in mevcut yapısına uyarlanmıştır. Su kaynaklarının koruma altına alınarak, bu kaynakların sadece kentsel yaşamla değil, aynı zamanda çevresel sürdürülebilirlikle uyumlu hale getirilmesi temel hedeflerden biri olmuştur.

Dünya örnekleri, Mersin'in su kaynaklarını daha verimli kullanması ve kente daha fazla entegre etmesi için model teşkil etmektedir. Bu projelerde olduğu gibi, Mersin'de de su yolları ve dereler, şehirde yaşayan insanlar için sosyal, rekreasyonel ve çevresel açıdan zenginleştirici alanlar haline getirilebilir. Su yollarının, yeşil alanlarla birleştirilerek insanlara yürüyüş yolları, bisiklet yolları, parklar ve dinlenme alanları sunması, şehir hayatının daha sağlıklı ve sürdürülebilir olmasına katkı sağlayacaktır. Ayrıca, bu tür entegre planlama stratejileri, taşkın riski gibi sorunların da yönetilmesine yardımcı olmaktadır.

4. PLANLAMA YAKLAŞIMI

4.1. Su Kaynakları Analizi

Mersin, su kaynakları bakımından son derece zengin bir bölgedir ve bu özellik, şehri hem çevresel hem de ekonomik açıdan önemli bir konuma getirmektedir. Şehirdeki su kaynakları arasında özellikle Seyhan Nehri, Göksu Havzası ve birçok başka dere dikkat çekmektedir. Bu su kaynakları, bölgenin ekosistemini destekleyen ve tarımsal üretimden turizme kadar birçok sektöre katkı sağlayan hayati kaynaklardır. Ancak, mevcut durumda bu derelerin ve diğer su kaynaklarının kentsel yapıyla yeterince entegre olmadığı görülmektedir. Dereler, şehir yaşamına katkı sunmak yerine, bazı noktalarda şehirde bölünmelere ve izole alanların oluşmasına neden olmaktadır.

Projenin ana odak noktası, Mersin'deki bu su kaynaklarının kentsel yapıyla daha organik bir şekilde bütünleştirilmesi üzerine kurulmuştur. Seyhan ve Göksu gibi büyük derelerin yanı sıra, Deliçay, Müftü ve Tece gibi daha küçük akarsular da şehir planlamasında önemli unsurlar olarak ele alınmıştır. Bu derelerin mevcut durumu, su kaynaklarının kullanımı, çevresel sürdürülebilirlik ve şehir sakinlerinin bu kaynaklarla olan ilişkisi detaylı bir şekilde incelenmiştir. Yapılan bu analizler, hem mevcut çevresel faktörleri hem de sosyal ve ekonomik dinamikleri dikkate alarak, derelerin şehir yaşamına entegrasyonu için çeşitli çözüm önerileri geliştirilmiştir.

Proje kapsamında önerilen çözümler, su kaynaklarının sadece çevresel değerlerini korumakla kalmayıp, aynı zamanda şehre sosyal ve kültürel açıdan da katkı sunmasını hedeflemektedir. Su kenarındaki alanların rekreasyonel kullanımlara açılması, yeşil alanlarla entegre edilerek insanların bu bölgelerde daha fazla zaman geçirebilmesi, yürüyüş ve bisiklet yolları gibi erişilebilir alanlar oluşturulması gibi öneriler getirilmiştir. Aynı zamanda, su kaynaklarının ekolojik işlevini koruyarak, kentsel gelişim planlarına entegre edilmesi amaçlanmaktadır. Böylece, Mersin'deki derelerin ve diğer su kaynaklarının şehirle olan ilişkisi güçlendirilerek, bu alanlar şehrin ayrılmaz bir parçası haline getirilecektir.

Bu proje ile Mersin'deki su kaynaklarının mevcut potansiyeli daha verimli ve sürdürülebilir bir şekilde kullanılarak hem çevresel hem de kentsel açıdan değer yaratacak bir yapı kurulması hedeflenmektedir. Derelerin

kentsel yaşamla entegrasyonu, Mersin'in su kaynaklarına dayalı kimliğini güçlendirirken, şehir sakinlerine daha yaşanabilir ve doğayla iç içe bir kent yaşamı sunacaktır.

4.2. Müdahale Planı

Mersin ilindeki her dere için, suyun çevresel ve kentsel işlevlerini dikkate alan özgün müdahale stratejileri geliştirilmiştir. Bu stratejiler, derelerin doğal yapısını korurken aynı zamanda kentsel yaşamla daha uyumlu hale getirilmesini amaçlamaktadır. Derelerin kıyı şeritleri, özellikle denize döküldükleri bölgelerde, doğal ve rekreasyonel potansiyel taşımaktadır. Bu alanlar, hem şehir sakinleri için dinlenme, spor ve sosyal aktiviteler için elverişli alanlar oluşturabilir, hem de ekolojik dengeyi koruyarak sürdürülebilir şehir planlamasına katkı sağlayabilir. Ancak mevcut durumda, bu potansiyel tam anlamıyla değerlendirilememiş olup, kıyı bölgeleri çoğunlukla yazlık evler ve çeşitli yapılarla kaplıdır. Bu yapılar, kıyı erişimini engelleyerek hem halkın sahil alanlarını kullanmasını zorlaştırmakta hem de doğal çevreye zarar vermektedir.

Bu projede, dereler, derelerin denize döküldüğü bölgeler ve kıyı şeritlerinde kapsamlı düzenlemeler yapılması önerilmektedir. Mevcut kıyı kullanımının yeniden düzenlenmesi, yazlık evlerin ve diğer yapıların kaldırılarak, bu bölgelerin daha geniş kitlelerin erişimine açık hale getirilmesini hedeflemektedir. Sahil alanları, halka açık parklar ve yürüyüş yolları gibi sosyal ve rekreasyonel faaliyetlere olanak sağlayacak şekilde yeniden tasarlanacaktır. Bu sayede, hem şehir sakinleri için yaşam kalitesi artırılabilecek hem de kıyı bölgeleri doğal işlevlerine geri kazandırılacaktır.

Yazlık evlerin ve yapıların sahil erişimini engellediği bölgelerde, bu yapılar daha uygun ve çevre dostu kullanım alanlarına dönüştürülerek sahil kullanımı daha verimli hale getirilecektir. Örneğin, yazlık evlerin yer aldığı alanlarda "Apartamentos" tipolojisi önerilmiştir.

5. PLANLAMA KARARLARI

Mersin'deki su kütleleri kıyı şeridi için W1, dereler için ise W2 olarak kodlanmıştır. Bu planlar, kıyı şeridinden başlayarak derelere doğru sırasıyla açıklanacaktır.

5.1. W1: Kıyı Şeridi Planları

5.1.1. W1.1: Mersin Sahili

Mersin sahilinde, kıyıya erişimi engelleyen yazlık evler, "Apartamentos" adı verilen ortak yaşam alanlarına sahip yeni nesil konut tipine dönüştürülmüştür. Bu dönüşümle birlikte sahile erişim kolaylaştırılmış, daha fazla insanın sahil ile etkileşime geçmesi sağlanmıştır. Yeni planlanan bu yapılaşma modelinde, sahil hattı boyunca geniş kamusal alanlar yaratılmış, böylece sahilin Mersin halkı ve ziyaretçiler için çok daha erişilebilir ve işlevsel bir bölge olması hedeflenmiştir.

5.1.2. W1.2: Mersin'in Kalbi

Bu bölge, şehrin ticaret ve eğlence merkezi olarak yeniden kurgulanmıştır. Planın ana amacı, alışveriş, yeme-içme, kültürel etkinlikler ve sosyal etkileşimleri teşvik eden bir merkez yaratmaktır. Antik Kent ile olan bağlantının güçlendirilmesi sayesinde, bu bölge turizmin canlandırılmasına katkıda bulunacaktır. Ayrıca, üniversiteye yakın konumuyla akademik çevreye sosyal ve kültürel bir merkez sunacak, bölgeye cazibe kazandıracaktır. Mersin'in tarihi ve modern yüzünü bir araya getiren bu alan, kent yaşamının odak noktası haline gelecektir.

5.1.3. W1.3: Mersin Marina

Mersin Marina'sı, mevcut haliyle korunmuş ve çevresindeki alanlar da sürdürülebilirlik ilkeleri göz önünde bulundurularak geliştirilmiştir. Marina, hem deniz turizminin gelişmesi hem de kıyı şeridi boyunca rekreasyonel ve ticari faaliyetlerin desteklenmesi amacıyla stratejik olarak önemli bir bölgedir.

5.1.4. W1.4: Mersin Genel Merkezler Bölgesi

Bu alan, Mersin'in liman ve sanayi odaklı gelişimini destekleyen bir bölge olarak planlanmıştır. Müftü Deresi, mevcut plan dahilinde limana dönüştürülmüş ve böylece kenti bölen bir unsur olmaktan çıkıp, şehirle entegre bir su yolu olarak yeniden işlevlendirilmiştir. Bu dönüşüm, hem limanın büyümesini kolaylaştırmış hem de kent içi ulaşım ve lojistik ihtiyaçları desteklemiştir. Liman bölgesi, Mersin'in ekonomik altyapısının bir parçası olarak korunmuş, sanayi alanları ile liman arasındaki bağlantılar güçlendirilmiştir.

5.2. W2: Dere Planları

5.2.1. W2.1: Ekolojik Bölge (Tece Deresi)

Tece Deresi ve çevresi, agroforestry (tarım ve ormanın birlikte yönetimi) prensiplerine göre planlanmıştır. Bu bölgede tarım ve orman alanları bir arada düşünülmüş, doğayla uyumlu üretim teknikleri teşvik edilmiştir. Allorten Projesi, bu bölgenin planlamasında dünya çapında başarılı bir örnek olarak ilham kaynağı olmuştur. Agroforestry ile çevresel sürdürülebilirlik sağlanırken, yerel tarımsal faaliyetler ve doğal yaşam bir arada sürdürülebilecektir.

5.2.2. W2.2: Üniversite ve Spor Odaklı Rekreasyon Alanı (Mezitli Deresi)

Mezitli Deresi etrafındaki bölge, "University and Sports-Oriented Recreational Zone" adıyla planlanmış, bir kama şeklinde yerleştirilmiştir. Bu bölge, üniversiteye yakınlığıyla akademik çevreye sosyal ve sportif etkinlikler için geniş olanaklar sunacak şekilde tasarlanmıştır. Washington Üniversitesi'nin çevresi ve Cam River gibi uluslararası örneklerden esinlenilmiştir. Bölge, hem üniversite öğrencilerine hem de halka açık yeşil alanlar, yürüyüş yolları, spor tesisleri ve dinlenme alanları ile aktif yaşamı teşvik eden bir merkez olacaktır.

5.2.3. W2.3: Kentsel Orman (Müftü Deresi)

Müftü Deresi çevresindeki alan, kentsel orman olarak önerilmiştir. Bu orman alanı, hem kentin ekolojik dengesini koruma hem de kent sakinlerine doğayla iç içe vakit geçirebilecekleri geniş yeşil alanlar sunma amacını taşımaktadır. Kentsel orman, Mersin'in yeşil altyapısının bir parçası olarak planlanmış ve doğal ekosistemlerin korunması ile birlikte sürdürülebilir kent yaşamına katkıda bulunması hedeflenmiştir.

5.2.4. W2.4: Sanayi ve Tarım Alanları Koruma Bölgesi (Deliçay Deresi)

Deliçay Deresi ve çevresi, sanayi ve tarım alanlarının korunması amacıyla planlanmıştır. Bu bölge, sanayi faaliyetlerinin tarım alanlarına zarar vermesini engellemek amacıyla bir tampon bölge olarak düşünülmüştür. Aynı zamanda, şehir büyümesinin doğu-batı ekseninde dengeli ve sürdürülebilir bir şekilde sınırlanması için riparian tampon bölge (dere kenarındaki yeşil alanlar) oluşturulmuştur. Bu tampon alanlar, hem çevresel sürdürülebilirliği sağlayacak hem de tarımsal faaliyetlerin sürdürülebilirliğini destekleyecektir. Sanayi ve tarım alanları arasında yaratılan bu denge, Mersin'in hem ekonomik büyümesini hem de çevresel koruma hedeflerini bir araya getiren stratejik bir adımdır.

6. DEĞERLENDİRME

Proje süresince, Mersin'in zengin su kaynaklarını daha verimli kullanarak ve kentsel yaşama entegre ederek şehre yeni bir kimlik kazandırmak için çeşitli çözüm önerileri geliştirilmiştir. Mersin, doğal su kaynakları bakımından oldukça zengin olmasına rağmen, bu kaynakların şehirle bütünleşme düzeyi yetersizdir. Bu durum, suyun kentsel dokuya entegre edilmediği, şehre katkı sağlamayan ve şehir yaşamını desteklemeyen bir yapıya yol açmaktadır. Proje, bu eksikliği gidererek, suyun hem ekolojik hem de sosyal açıdan şehir hayatının önemli bir unsuru haline gelmesini hedeflemektedir. Çözüm önerileri, su kaynaklarının kentsel planlama süreçlerinde aktif bir rol oynamasını sağlamaya odaklanmıştır. Bu bağlamda, derelerin, kıyı şeridinin ve diğer su kaynaklarının şehir yaşamına entegrasyonu için stratejik adımlar önerilmiştir. Suyun sadece doğal bir unsur olarak kalması yerine, şehirde yaşayan insanlar için erişilebilir, sosyal ve rekreasyonel bir değer taşıyan bir unsur olarak değerlendirilmesi gerektiği vurgulanmıştır.

Sonuç olarak, projemiz Mersin'i su odaklı bir şehir haline getirmeyi amaçlamaktadır. Su, bu projede yalnızca doğal bir kaynak olarak değil, aynı zamanda şehrin kimliğini yeniden şekillendiren, sürdürülebilirliği teşvik eden ve toplumsal yaşama doğrudan katkı sağlayan bir öge olarak ele alınmıştır. Proje ile şehir ve suyun daha bütüncül ve sürdürülebilir bir şekilde var olabileceği, suyun şehrin sosyal ve ekolojik hayatıyla tam anlamıyla bütünleştiği bir yapı hedeflenmiştir. Bu yapı, Mersin'de yaşayan insanların suyla daha yakın bir ilişki kurmasını sağlarken, aynı zamanda şehrin gelecekteki kentsel gelişimini de destekleyecek bir temel sunmaktadır.

KAYNAKÇA

1. Ashley, R., Lundy, L., Ward, S., Shaffer, P., Walker, L., Morgan, C., ... & Moore, S. (2013, June). Water-sensitive urban design: opportunities for the UK. In Proceedings of the Institution of Civil Engineers-Municipal Engineer (Vol. 166, No. 2, pp. 65-76). Thomas Telford Ltd.
2. Brears, R. C. (2020). Developing the circular water economy. Cham, Switzerland: Springer International Publishing.
3. Cook, C., & Bakker, K. (2012). Water security: Debating an emerging paradigm. Global environmental change, 22(1), 94-102.
4. Dolman, N., Savage, A., & Ogunyoye, F. (2013, June). Water-sensitive urban design: learning from experience. In Proceedings of the Institution of Civil Engineers-Municipal Engineer (Vol. 166, No. 2, pp. 86-97). Thomas Telford Ltd.
5. <https://waterfrontholland.org/>
6. [https://eowijers.nl/finalisten/rotterdamwaterstad2100/#:~:text=Rotterdam%20Waterstad%202100%20is%20een,de%20eigen%20\(zoet\)waterbehoefte.](https://eowijers.nl/finalisten/rotterdamwaterstad2100/#:~:text=Rotterdam%20Waterstad%202100%20is%20een,de%20eigen%20(zoet)waterbehoefte.)
7. <https://eowijers.nl/finalisten/zoals-getij-het-land-vormt-bowen-wij-samen-aan-stad-land-en-haven/#:~:text=haven%20%E2%80%94%20Eo%20Wijersstichting-.Zoals%20getij%20het%20land%20vormt%2C%20bouwen%20wij,aan%20stad%2C%20land%20en%20haven&text=In%20de%20Rijn%2DMAasmonding%20heeft,klimaatverandering%20niet%20meer%20te%20ontkennen.>
8. <https://eowijers.nl/finalisten/aardkundig-fundamentalisme/#:~:text=Het%20aardkundig%20fundamentalisme%20is%20een,kunnen%2C%20willen%20en%20mogen%20wonen.>
9. <https://eowijers.nl/finalisten/deflevotoop/#:~:text=De%20Flevotoop%20is%20dit%20perspectief,biodiversiteitswinst%20en%20beweegruijnte%20voor%20bewoners.>
10. <https://www.urbanisten.nl/work/waterplan>
11. Lloyd, S., Wong, T., & Blunt, S. (2012). Water-sensitive cities: applying the framework to Melbourne. Australasian Journal of Water Resources, 16(1).
12. Lloyd, S. D., Wong, T. H., & Chesterfield, C. J. (2002). Water sensitive urban design: a stormwater management perspective.
13. Pourmohammad-Zia, N., & van Koningsveld, M. (2023). Urban Logistics in Amsterdam: A Modal Shift from Roadways to Waterway. arXiv preprint arXiv:2309.00345.
14. Rahman, M. M. (Ed.). (2022). Handbook of waterfront cities and urbanism. Routledge.
15. Sözer, T. (2022). WATER SENSITIVE URBAN DESIGN: A TRANSFORMATIVE APPROACH AS PART OF THE URBAN FORM (Master's thesis, Middle East Technical University).
16. Tawfik, S., & Chesterfield, C. (2020). Facilitating water sensitive urban development through planning.
17. Vargas, D. C. M., Hoyos, C. D. P. Q., & Manrique, O. L. H. (2023). The water-energy-food nexus in biodiversity conservation: A systematic review around sustainability transitions of agricultural systems. Heliyon.